

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Zienswijze ontwerp- programmabegroting 2023- 2026 Het Utrechts Archief (HUA)	TELEFOONNUMMER	+31634279519
DATUM	24-05-2022	E-MAILADRES	charlotte.dijkstra@provincie- utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-1517758143-177	DOMEIN/OPGAVE	BDO
VAN	Charlotte Dijkstra	TEAM	BEI
NUMMER PS	PS2022BEM44	PORTEFEUILLEHOUDER	Van Muilekom
COMMISSIE	Bestuur, Economie en Middelen		
BIJLAGEN	<ol style="list-style-type: none">1. Brief GS aan bestuur HUA zienswijze ontwerp programmabegroting HUA 2023-20262. Ontwerpprogrammabegroting HUA 2023-20263. Kadernota HUA 20224. Jaarstukken HUA 20215. Brief achterblijvende partners aan staatssecretaris Cultuur en Media6. Reactie staatssecretaris op brief achterblijvende partners		

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting:

Op 13 april jl. hebben Provinciale Staten de ontwerp programmabegroting Het Utrechts Archief (HUA) 2023-2026 ontvangen om - indien gewenst - een zienswijze daarop in te dienen. Deze bevoegdheid is binnen de provincie Utrecht gedelegeerd aan Gedeputeerde Staten. Naar aanleiding van de ontwerpprogrammabegroting heeft het college besloten om een zienswijze in te dienen. Met deze brief willen wij u hierover informeren.

Inleiding:

Het Utrechts Archief beheert onder meer de historische archieven van de rijksinstellingen in de provincie, van de gemeente Utrecht en van de provincie Utrecht. Sinds 1 januari 2019 is de provincie Utrecht onderdeel van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) HUA, samen met de gemeente Utrecht en het Rijk.

Het Dagelijks Bestuur van Het Utrechts Archief (HUA) heeft op 14 maart jl. de ontwerpprogrammabegroting 2023-2026 goedgekeurd. Als deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling HUA hebben ook Provinciale Staten (PS) dit document ontvangen en worden in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen.

Met het vaststellen van de Nota Samenwerkende Partijen (10 mei 2022, PS2022BEM09), hebben Provinciale Staten aan het college de bevoegdheid gedelegeerd om de aangeboden ontwerp programmabegroting te behandelen, inclusief de zienswijzeprocedure. Naar aanleiding van de voorliggende ontwerpprogrammabegroting 2023-2026 hebben wij besloten om een zienswijze in te dienen.

Toelichting:

De begroting voor 2023 is sluitend, net zoals het meerjarenperspectief voor de periode 2024-2026. Een belangrijk punt van aandacht voor de periode 2023 – 2026 is de voorgenomen uittreding van het Rijk uit de gemeenschappelijke regeling HUA. De voorliggende ontwerpprogrammabegroting valt samen met de transitieperiode en het tijdspad voor besluitvorming dat het Rijk voor zichzelf heeft uitgetekend, waarbij 1 januari 2024 de beoogde datum van uittreding is voor het Rijk.

In de zienswijze op de ontwerpprogrammabegroting wordt expliciet aandacht gevraagd voor de onduidelijkheid die er is over het proces en de praktische uitvoering van het voorgenomen besluit van het Rijk. Zoals bijvoorbeeld de onduidelijkheid over de uitwerking van het delegatiebesluit in de nieuwe Archiefwet. Die moet ervoor zorgen dat het Rijk de bevoegdheden over haar regionale analoge archieven kan overdragen. Of de randvoorwaarden voor de specifieke uitkering (SPUK). Na uittreding van het Rijk ontvangen de regionaal historische centra (RHC's) deze uitkering voor het beheer van de analoge rijksarchieven die bij de RHC's achterblijven. Hiervan is ook niet helder wat dit precies betekent voor de verdeling van de financiële en juridische risico's over de achterblijvende partners.

Deze onduidelijkheid is niet behulpzaam voor de achterblijvende partners om zelf stappen te zetten in het vormgeven van een nieuwe samenwerking. Vooral met het oog op het krappe tijdspad dat voor ons ligt. In de zienswijze wordt het bestuur gevraagd om bij het Rijk aan te dringen op een gestructureerde en haalbare aanpak.

De achterblijvende partners (de gemeente Utrecht en de provincie Utrecht) hebben eerder samen een brief gestuurd aan de staatssecretaris Cultuur en Media. In deze brief (d.d. 22 februari 2022) beschrijven zij hun zorgen over de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan het proces van uittreding door het Rijk uit de gemeenschappelijke regeling HUA (bijlage 5). Inmiddels is er een reactie van staatssecretaris gekomen op de brief van de achterblijvende partners. Deze treft u ook aan (bijlage 6) bij deze Statenbrief. In deze brief komt de staatssecretaris niet terug op het besluit van uittreding. Daarnaast wordt er aangekondigd dat er binnenkort een brief wordt verstuurd waarin het proces van uittreden en de positie van de staatssecretaris hierin, nogmaals over het voetlicht wordt gebracht. En dat er met ieder RHC afzonderlijk overleg plaatsvindt als voorbereiding op de voorgenomen datum van uittreden van 1 januari 2024. Dit biedt de mogelijkheid voor de achterblijvende partners om nogmaals hun zorgen te onder strepen.

Daarnaast wordt in de zienswijze aandacht gevraagd voor de inwerkingtreding van de wet 'Versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen' per 1 juli 2022. En wordt het bestuur gevraagd wat de implementatie van deze wet betekent voor het transitie- en uittredingsproces, hoe het implementatietraject eruit ziet en hoe de staten en de raad hierbij betrokken worden.

Financiële consequenties:

De jaarlijkse bijdrage aan Het Utrechts Archief is opgenomen in programmabegroting van de provincie Utrecht bij het beleidsdoel 9.8 (Archiefbewaarplaats en toezicht op informatiebeheer is op orde).

Vervolprocedure / voortgang:

Het Algemeen Bestuur van HUA zal in de vergadering van 14 juni aanstaande de zienswijzen behandelen en de ontwerpprogrammabegroting 2023-2026 vaststellen.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen